

K OBECNÝM OTÁZKÁM ZASTOUPENÍ

Abstrakt

Předmětem této práce je popis základních otázek zastoupení jakožto klasického a základního institutu soukromého (hmotného) práva. Práce je tak věnována zejména výkladu obecných ustanovení občanského zákoníku týkajících se zastoupení (obsažených v § 436 až 440). K těmto základním otázkám patří zejména povaha zastoupení, jakožto institutu, a zástupčího oprávnění, jakožto moci jedné osoby jednat za jinou. Dále se autor v této práci dotýká vymezení druhů zastoupení, rozlišení právního poměru ze zastoupení a dalšího poměru, který může existovat mezi zástupcem a zastoupeným, a nutnosti osvědčit zástupčí oprávnění. Rozsáhlá část práce je věnována rozsahu zástupčího oprávnění a důsledkům jednání bez zástupčího oprávnění, přičemž do rozsahu zástupčího oprávnění autor zahrnuje i otázky jednání bez existence konfliktu zájmů zástupce a zastoupeného, osobní jednání zástupce a nutné kolektivní jednání více zástupců.

Práce se přitom snaží o takový výklad relevantních zákonných ustanovení, který bude vnitřně bezrozporný a zároveň při aplikaci nebude způsobovat praktické potíže, ale ani zjevnou nespravedlnost. Důraz je přitom kladen na přesné rozlišování mezi právními otázkami zastoupení a právy a povinnostmi zástupce, zastoupeného a případně též třetích stran vyplývajících z jejich závazků nebo jiného právního poměru. Úprava zastoupení by tak podle autora měla být vykládána jako čistě technická – tady jako výhradně odpověď na otázku, zda určitá osoba mohla u konkrétního právního jednání jednat jménem jiného, případně jaké jsou důsledky pro samotné právní jednání při jednání bez tohoto oprávnění. Zároveň je v této práci předložena řada jednoduchých příkladů, které mají prokázat, že řešené otázky nejsou čistě akademické, ale jejich zodpovězení je klíčové pro správné řešení reálných životních situací, při kterých dochází k výkonu zástupčího oprávnění.

Práce je členěna, kromě úvodu a závěru, na šest kapitol. První kapitola představuje se věnuje nejobecnějším otázkám, a to povaze, druhům a vzniku a zániku zastoupení. Druhá kapitola se věnuje vymezení rozsahu zástupčího oprávnění, jakožto klíčovému pojmu pro řešení otázek týkajících se zastoupení. Třetí kapitola se věnuje přihlížení k dobré víře a jiných vědomostí zástupce. Čtvrtá kapitola pojednává o střetu mezi zájmy zástupce a zastoupeného, tedy jak popisu, kdy k takovému středu dojde, tak k důsledkům takové situace. Pátá kapitola je zaměřena na osobní jednání zástupce, tedy možnost substituce. Šestá kapitola následně uzavírá věcnou část práce výkladu otázek týkajících se plurality zástupců. Krátký závěr poté shrnuje celou práci.

Klíčová slova

zástupčí oprávnění, konflikt zájmů, obecná část občanského práva